Ўзбекистон Республикаси номидан ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ

Каттақўрғон тумани

2023 йил 12 декабрь

Каттақўрғон туманлараро иқтисодий суди, М.Тоғаевни СУДЬЯ раислигида, судья ёрдамчиси Ж.Сагдуллаевни суд мажлиси котиблигида, "Kattakurgan Cluster" масъулияти чекланган жамиятининг жавобгар "Xoji Akbar yashil dalalari" фермер хўжалигига нисбатан тарафлар ўртасида 2022 йил 10 январда тузилган 93-сонли шартнома бўйича қайта хисоб-китоб қилиш мажбуриятини юклаш тўғрисидаги даъво аризаси ва унга илова қилинган хужжатларни даъвогар вакиллари Д.Агзамов ва Б.Раббимов (ишончномалар асосида)лар иштирокида, ўз биносида, очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

Аниқлади:

Даъвогар "Kattakurgan Cluster" масъулияти чекланган жамияти Каттақўрғон туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгар "Xoji Akbar yashil dalalari" фермер хўжалигига нисбатан тарафлар ўртасида 2022 йил 10 январда тузилган 93-сонли шартнома бўйича қайта ҳисоб-китоб қилиш мажбуриятини юклашни сўраган.

Ишни кўриш вақти ва жойи тўғрисида тегишли тартибда хабардор қилинган жавобгар суд мажлисига келмади ва вакил(лар)и иштирокини таъминламади. Бундай ҳолатда суд, Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси 170-моддасига асосан, ишни унда мавжуд материаллар асосида жавобгар вакил(лар)и иштирокисиз кўришни лозим топади.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакиллари даъво талабини қувватлашиб, даъво аризасида кўрсатиб ўтилган важларни такрорлашиб, даъво аризасини қаноатлантириб беришни сўрашди.

Суд, даъвогар вакилларининг тушунтиришларини тинглаб, ишдаги мавжуд ва суд мажлиси муҳокамаси жараёнида тақдим этилган ҳужжатларни ўрганиб чиқиб, уларни муҳокама қилиб, қуйидаги асосларга кўра даъвогарнинг даъво аризасини қаноатлантиришдан рад қилишни лозим топади.

Иш ҳужжатларидан аниқланишича, даъвогар ва жавобгар ўртасида 2022 йил 10 январда 93-сонли "Пахта хом ашёси ва уруғчилик пахта харид қилиш бўйича шартномаси" имзоланган.

Шартноманинг 1.1-бандига кўра, "Хўжалик" 2022 учун "Агротехнологик харита" (безнес режага) асосан 70 гектарер майдонида 151,2 тонна пахта хом ашёсини "Буюртмачи" га етказиб бериш, "Буюртмачи" эса ушбу махсулотни қабул қилиб олиш ва шартноманинг 4,1-бандига мувофиқ ҳаққини тўлаш мажбуриятини ўз зиммасига олади.

ФК 236-моддасига асосан мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ, бундай шартлар ва талаблар бўлмаганида эса - иш муомаласи одатларига ёки одатда қўйиладиган бошқа талабларга мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

Шартноманинг 2.1-бандига кўра, "Хўжалик" ушбу шартноанинг 2.4-бандига асосан уруғлик билан таъминлашни "Буюртмачидан" талаб қилиш; мазкур шартномани бажариш учун зарур бўлган амалдаги давлат стандартлари ва бошқа меъёрий ужжатлар билан таъминлашни талаб қилиш; махсулот топшириш; сифатини аниқлаш юзасида ПК-17 шакилни тўлдиришда қатнашиши ҳуқуқларига эга эканлиги белгиланган.

Жавобгар шартномада белгиланган тартибда даъвогарга ПК-17 шакилга асоан пахтанинг вазни ва харид нархини кўрсатилган ҳолад пахта топширган ва мазкур ПК-17 шакил тарафлар томонидан имзоланган.

Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси (кейинги ўринларда ФК деб аталади) 354-моддаси биринчи қисмига биноан фуқаролар ва юридик шахслар шартнома тузишда эркиндирлар.

Бундан кўринадики, шартнома даъвогар ва жавобгар томонидан имзоланиб, мухурланган ҳамда жавобгар шартномада белгиланган тартибда даъвогарга ПК-17 шакилга асоан пахтанинг вазни ва харид нархини кўрсатилган ҳолад пахта топширган ва мазкур ПК-17 шакил тарафлар томонидан имзоланган, тарафлар ўртасида тузилган шартнома юқорида ҳайд этилган ҳонун талаблари асосида тузилган.

Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси 68-моддаси биринчи қисмига кўра, ишда иштирок этувчи ҳар бир шахс ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлаши керак.

Бироқ, жавобгар суд муҳокамаси жараёнларида ўз талаблари ва эътирозларига асос қилиб келтираётган ҳолатларни исботлай олмади.

Шу сабабли суд, даъвогарнинг даъво талабини асоссиз деб ҳисоблаб, ҳаноатлантиришдан рад этишни лозим топади.

Шу билан бирга суд, давлат божи ва почта харажати масаласини муҳокама қилиб, Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси 116, 118-моддасига мувофиқ, давлат божи ва почта харажатини тўлиқ ҳажмда даъвогар зиммасига юклашни, давлат божи ва почта харажати даъвогар томонидан олдиндан тўланганлигини сабабли зиммасида қолдиришни лозим топади.

Юқоридагиларга асосан, Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодекси 112, 113, 114, 116, 118, 170, 176-179-моддалариниқўллаб, суд

Қарор қилади:

Даъвогар "Kattakurgan Cluster" масъулияти чекланган жамиятининг жавобгар "Xoji Akbar yashil dalalari" фермер хўжалигига нисбатан тарафлар ўртасида 2022 йил 10 январда тузилган 93-сонли шартномаси бўйича қайта

ҳисоб-китоб қилиш мажбуриятини юклаш тўғрисидаги даъво аризаси қаноатлантиришдан рад қилинсин.

Олдиндан тўланган 3 300 000 сўм давлат божи ва 33 000 сўм почта харажати даъвогар "Kattakurgan Cluster" масъулияти чекланган жамияти зиммасида қолдирилсин.

Ҳал қилув қароридан норози тараф шу суд орқали Самарқанд вилоят судининг иқтисодий ишлари бўйича судлов ҳайъатига апелляция тартибида шикоят бериши (прокурор протест келтириши) мумкин.

Судья М.Тоғаев

